

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia stosunków międzynarodowych

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Stosunki międzynarodowe		Cykl dydaktyczny 2024/25
Specjalność -		Kod zajęć 14STMS.12P.11392.24
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Andrzej Gałganek, Agnieszka Bielawska	
Prowadzący zajęcia	Andrzej Gałganek, Agnieszka Bielawska	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin • Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 6

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	1. Budowanie świadomości znaczenia historyzacji podstawowych pojęć w nauce o stosunkach międzynarodowych.
C2	2. Poznanie i zrozumienie podstawowych problemów w historii stosunków międzynarodowych.
C3	3. Nabycie umiejętności konstruowania alternatywnych narracji historycznych o stosunkach międzynarodowych.
C4	4. Zrozumienie historii stosunków międzynarodowych jako procesu nierównego i połączonego rozwoju społeczeństw ludzkich.
C5	5. Poznanie znaczenia idei, rzeczy i praktyk w historii stosunków międzynarodowych.

Wymagania wstępne

Student, który rozpoczyna zajęcia z przedmiotu:

1. Ma podstawową wiedzę o historii powszechnej;
2. Ma podstawową wiedzę o społeczeństwie, państwie, prawie i ekonomii;
3. Potrafi wyszukiwać informacje w różnych źródłach i opracowaniach;
4. Ma potrzebę poszerzenia wiedzy o życiu społecznym i przekazywania jej innym;
5. Rozumie znaczenie takiej wiedzy w pracy zawodowej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	1. Ma wiedzę historyczną na temat podstawowych pojęć nauki o stosunkach międzynarodowych.	STM_K1_W01, STM_K1_W06, STM_K1_W08, STM_K1_W09	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W2	2. Posiada wiedzę o znaczeniu teorii w budowaniu narracji historycznych.	STM_K1_W01, STM_K1_W06, STM_K1_W08, STM_K1_W09	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W3	3. Zna dominujące sposoby budowania narracji historycznych w nauce o stosunkach międzynarodowych.	STM_K1_W01, STM_K1_W03, STM_K1_W08, STM_K1_W09, STM_K1_W10	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	1. Potrafi formułować interpretacje najważniejszych procesów historycznych w stosunkach międzynarodowych.	STM_K1_U01, STM_K1_U06	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
U2	2. Potrafi ocenić znaczenie idei, rzeczy i praktyk w historii stosunków międzynarodowych.	STM_K1_U01, STM_K1_U02, STM_K1_U05	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U3	3. Potrafi wykorzystać wiedzę historyczną do analizy współczesnych stosunków międzynarodowych.	STM_K1_U01, STM_K1_U02	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	1. Jest otwarty na alternatywne interpretacje historii stosunków międzynarodowych.	STM_K1_K01, STM_K1_K02	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
K2	2. Jest zdolny do wskazywania najważniejszych procesów w historii stosunków międzynarodowych.	STM_K1_K01, STM_K1_K02, STM_K1_K03	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
K3	3. Jest skłonny zajmować własne stanowisko historyczne.	STM_K1_K01, STM_K1_K02, STM_K1_K04, STM_K1_K05	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Historia w nauce o stosunkach międzynarodowych. Historyzacja nauki o stosunkach międzynarodowych. Rozumienie historii w nauce o stosunkach międzynarodowych. Nacjonalizm metodologiczny, globalna historia, historia świata i transnarodowa historia stosunków międzynarodowych.	W1, W2, W3, U1, U3, K1, K2, K3	Wykład
2.	2. Abstrakcja nierównego i połączonego rozwoju w historii stosunków międzynarodowych.	W1, W2, W3, U1, U3, K1, K2, K3	Wykład
3.	3. [IDEE:] a. Periodyzacje w historii i periodyzacje historii stosunków międzynarodowych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia
4.	b. Genealogia międzynarodowości: natura ludzka, stan natury i społeczeństwo pierwotne.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
5.	c. Państwo i system międzynarodowy w historii stosunków międzynarodowych. Dwie strony tego samego medalu.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia
6.	d. Równowaga siły a historia stosunków międzynarodowych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
7.	e. Westfalski system międzynarodowy. Interpretacja standardowa. Westfalski system międzynarodowy jako kwintesencja dynastycznych stosunków międzynarodowych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia
8.	4. [RZECZY] a. Maszyny wojny: technologia militarna w historii stosunków międzynarodowych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
9.	b. Jedwab i Szlak Jedwabny w historii stosunków międzynarodowych.	W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
10.	c. Mapy jako fabrica del mondo w historii stosunków międzynarodowych.	W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
11.	d. Międzynarodowe życie rzeczy: telegraf, szale kaszmirskie, mydło, żyrafa, angielskie rzeczy, opera.	W1, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
12.	5. [PRAKTYKI] a. Pierwszy kontakt.	W1, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
13.	b. Nomadyzm w historii stosunków międzynarodowych. Tyrania konstruktu.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
14.	c. - Imperium, imperializm, ultraimperializm i kolonializm.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia
15.	d. „Wielkie rozwidlenie”: narodziny Zachodu i upadek Wschodu.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
16.	e. Zderzenie cywilizacji.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
Ćwiczenia	Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Ocena formująca - ocena ciągła na podstawie aktywności i obecności na zajęciach. Ocena podsumowująca - egzamin ustny i pisemny. Kryteria oceniania: 5,0 - znakomita wiedza, bardzo dobrze opanowane umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne; 4,5 - pogłębiona wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne; 4,0 - dobra wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne; 3,5 - zadawalająca wiedza, wyuczone umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne; 3,0 - podstawowa wiedza, opanowane najważniejsze umiejętności oraz wykształcone podstawowe kompetencje personalne i społeczne; 2,0 - niezadawalająca wiedza, nieopanowane umiejętności oraz niewykształcone kompetencje personalne i społeczne.

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Ocena formująca - ocena ciągła na podstawie aktywności i obecności na zajęciach. Ocena podsumowująca - kolokwium ustne i pisemne. Kryteria oceniania: 5,0 - znakomita wiedza, bardzo dobrze opanowane umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne; 4,5 - pogłębiona wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne; 4,0 - dobra wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne; 3,5 - zadowalająca wiedza, wyuczone umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne; 3,0 - podstawowa wiedza, opanowane najważniejsze umiejętności oraz wykształcone podstawowe kompetencje personalne i społeczne; 2,0 - niezadowalająca wiedza, nieopanowane umiejętności oraz niewykształcone kompetencje personalne i społeczne.

Literatura

Obowiązkowa

1. Barry Buzan, Richard Little, Systemy międzynarodowe w historii świata. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011.
2. Eric R. Wolf, Europa i ludy bez historii. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków 2009.
3. Andrzej Gałganek, Historia stosunków międzynarodowych. Nierówny i połączony rozwój. Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2013, t. 1 Idee. t. 2 Rzeczy i praktyki.

Dodatkowa

1. Stuart J. Kaufman, Richard Little, William C. Wohlforth, The Balance of Power in World History. Palgrave, New York 2007.
2. Immanuel Wallerstein, The Modern World-System I. Capitalist Agriculture and the Origins of the European World-Economy in the Sixteenth Century. Academic Press, New York 1974.
3. Kees van der Pijl, Nomads, Empires, States. Modes of Foreign Relations and Political Economy. Pluto Press, London 2007.
4. Marc Trachtenberg, The Craft of International History. A Guide to Method. Princeton University Press, Princeton 2006
5. Andrew J. Williams, Amelia Hadfield, J. Simon Rofo, International History and International Relations, Routledge, London and New York 2012.
6. Donald J. Puchala, Theory and History in International Relations, Routledge, New York and London 2003.
7. Erik Ringmar, History of International Relations. A Non-European Perspective, Open Book Publishers, Cambridge 2019.
8. Barry Buzan, George Lawson, The Global Transformation. History, Modernity and the Making of International Relations, Cambridge University Press, Cambridge 2015.
9. Benjamin de Carvalho, Julia Costa Lopez, Halvard Leira (eds), Routledge Handbook of Historical International Relations, London and new York 2021.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia	15
Przygotowanie do zajęć	10

Czytanie wskazanej literatury	65
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do egzaminu	50
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 180
Liczba punktów ECTS	ECTS 6

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
STM_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznego analizowania posiadanej wiedzy oraz dostępnych źródeł i informacji oraz uzupełniania ich w oparciu o ekspertyzy i źródła naukowe
STM_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do inicjowania oraz określania w pracy zawodowej i działalności publicznej zadań i działań na rzecz środowiska politycznego (w tym środowiska międzynarodowego), a także sposobów i środków ich realizacji
STM_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania zasad etyki i dbania o dorobek i tradycje zawodowe w pracy, w tym w instytucjach i organizacjach międzynarodowych
STM_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się przedsiębiorczością, kreatywnością i innowacyjnością w pracy zawodowej i aktywności publicznej w szczególności tej charakterystycznej dla specjalisty z zakresu nauki o stosunkach międzynarodowych
STM_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w życiu społeczno-politycznym korzystając z różnych mediów i sposobów komunikowania (w tym również międzynarodowych form komunikowania)
STM_K1_U01	Absolwent/ka potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do opisywania, interpretowania, oceniania, analizowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów społecznych (politycznych, prawnych, gospodarczych) charakterystycznych dla nauki o stosunkach międzynarodowych
STM_K1_U02	Absolwent/ka potrafi dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia, w tym nowe technologie, do określania i wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej specjalisty z zakresu nauki o stosunkach międzynarodowych
STM_K1_U05	Absolwent/ka potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne (polityczne, prawne, ekonomiczne) z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi właściwych dla nauki o stosunkach międzynarodowych
STM_K1_U06	Absolwent/ka potrafi przygotowywać wystąpienia ustne i brać udział w debacie, w języku polskim i języku obcym o tematyce stosunków międzynarodowych, w trakcie których potrafi omówić zagadnienie szczegółowe z zakresu stosunków międzynarodowych, a także przedstawiać i oceniać różne stanowiska
STM_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie zasady funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, w szczególności jako podmiotu konstytuującego organizacje i instytucje polityczne, również te o charakterze międzynarodowym
STM_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody i teorie wyjaśniające relacje między strukturami i instytucjami międzynarodowymi
STM_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie zagadnienia związane z wpływem globalizacji i postępu naukowo-technologicznego na procesy społeczno-polityczne i funkcjonowanie organizacji politycznych, w tym tych o charakterze międzynarodowym
STM_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i wynikające z nich konsekwencje i wyzwania dla funkcjonowania człowieka w systemie społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem systemu politycznego i środowiska międzynarodowego
STM_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie słownictwo (w szczególności charakterystyczne dla nauki o stosunkach międzynarodowych), także w języku obcym, umożliwiające rozumienie i tworzenie różnych rodzajów tekstów pisanych i mówionych, formalnych i nieformalnych
STM_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie determinanty efektywności procesu komunikowania społecznego i politycznego, zmian w systemie politycznym oraz przyczyny, przebieg, skalę i konsekwencje tych zmian, także dla środowiska międzynarodowego